

Linux Belgeleri

Hazırlayan:
Linux Belgelendirme Çalışma Grubu

<belgeler-grubu (at) lists.sourceforge.net>

Eylül 2002

Özet

Bu kitap, Linux NASIL Belgelerinin dilimize çevirilerini, Türk Linux kullanıcılarının hazırladıkları NASIL belgelerini ve Linux ile ilgili Felsefe, Tarih ve Genel Kültür makalelerini içermesi amacıyla hazırlanmıştır.

İçindekiler

<i>I. Linux İşletim Sistemi</i>	3
<i>II. Güvenlik</i>	5
<i>III. Sunucular</i>	6
<i>IV. Ağ Uygulamaları</i>	8
<i>V. Uygulamalar/Masaüstü/Çoklu Ortam</i>	10
<i>VI. Yazılım Geliştirme</i>	11
<i>VII. Donanım</i>	13
<i>VIII. Felsefe, Tarih ve Genel Kültür</i>	14

Yasal Uyarı

Linux HOWTO (NASIL) belgeleri, bu telif hakkı bilgisi birlikte bulunduğu sürece, kısmen veya tamamen, çoğaltılabilir ve dağıtılabilir. Ticari amaçlı dağıtımlara da izin verilir ve teşvik edilir; bununla birlikte, böyle bir ticari dağıtım gerçekleşirse, yazarlar bundan haberdar edilmelidir.

Herhangi bir Linux HOWTO (NASIL) belgesini içine alan çeviriler, HOWTO (NASIL) belgesi türevleri veya bir araya getirme çalışmaları bu Telif Hakkı kapsamı altında yapılmalıdır. Bu şu anlama geliyor: Bir NASIL belgesinden türeyen bir çalışma üretip, bu yeni çalışmaya ek kısıtlamalar getiremezsiniz. Bazı şartlar altında bu kurallara istisnalara izin verilebilir, lütfen aşağıda adresi bulunan Linux HOWTO (NASIL) Koordinatörü ile iletişime geçin.

Sorularınız varsa, lütfen adresi aşağıda bulunan Linux HOWTO (NASIL) Koordinatörü ile iletişime geçin:

[<linux-howto \(at\) metalab.unc.edu>](mailto:linux-howto@metalab.unc.edu)

Legal Notice

Linux HOWTO documents may be reproduced and distributed in whole or in part, in any medium, physical or electronic, as long as this copyright notice is retained on all copies. Commercial redistribution is allowed and encouraged; however, the authors would like to be notified of any such distributions.

All translations, derivative works, or aggregate works incorporating any Linux HOWTO documents must be covered under this copyright notice. That is, you may not produce a derivative work from a HOWTO and impose additional restrictions on its distribution. Exceptions to these rules may be granted under certain conditions; please contact the Linux HOWTO coordinator at the address given below.

If you have questions, please contact the Linux HOWTO coordinator, at

[<linux-howto \(at\) metalab.unc.edu>](mailto:linux-howto@metalab.unc.edu)

I. Linux İşletim Sistemi

İçindekiler

- 1. Türkçe NASIL** [turkish-howto.pdf](#)
Bu belge, Linux kullanıcılarına, Linux işletim sisteminde Türkçe desteğinin nasıl sağlanabileceği konusunda yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır.
- 2. Linux Kitapçığı** [kitapcik.pdf](#)
Bu kitapçığı hazırlarken, oldukça yoğun bir ilgi görmekte olan GNU/Linux'a hem yeni başlamış ve nerede hangi komutu kullanacağını bilmeyenleri, hem de bir süredir GNU/Linux kullanıp yine de bazı işlemlere tam olarak hakim olamamış kullanıcıları hedef aldım.
- 3. Linux i386 Önyükleme Kodu NASIL** [linux-i386-boot-code-howto.pdf](#)
Bu belge Linux i386 önyükleme kodu için bir çalışma kılavuzu ve kaynak kod açıklamaları sunar. C-benzeri yalancı kaynak kod açıklamalarına ek olarak, çekirdek geliştirme ile ilgili araç silsilelerinin önemli notlarını ve belirtilmelerini de sunar.
- 4. APT NASIL** [apt-howto.pdf](#)
Bu belge Debian paket yönetim uygulaması APT hakkında genel kullanım bilgileri vermeyi amaçlamaktadır. APT'nin amacı Debian kullanıcılarının hayatını kolaylaştırmak ve sistemin yönetiminin daha iyi, anlaşılır şekilde yapılabilmesini sağlamaktır. APT Debian dağıtımı olarak kullanıcıları daha çok desteklemek amacıyla, Debian projesi için geliştirilmiştir.
- 5. Linux Açılış Disketi NASIL** [bootdisk-howto.pdf](#)
Bu kılavuz, Linux için açılış/kurtarma disketlerinin nasıl oluşturulacağını anlatmaktadır. Bu disketler kurtarma disketi olarak veya yeni sistem elemanlarını sınamak için kullanılabilir.
- 6. HURD – GNU Projesi Çekirdeği** [gnuhurd.pdf](#)
HURD, Richard Stallman tarafından başlatılan GNU projesinin son ayağı olan ve sistemin kalbi niteliğindeki çekirdektir. 1990'lı yıllarda başlayan "GNU için çekirdek geliştirme projesi", Linux'un GNU ile yaygın kullanıma girmesiyle yavaşlamıştır. Şu anda Debian projesinde çalışan programcılar tarafından geliştirilmesine devam edilmektedir.
- 7. Grub Önyükleyici Yöneticisi** [grub-kullanimi.pdf](#)
Bu belgede, güçlü bir "Önyükleyici Yöneticisi" olan Grub' un sistemimize yüklenmesi, ayarları ve kullanımı ile ilgili ayrıntılar ele alınmıştır.
- 8. Çekirdeğe Yama Uygulanması ve Çekirdeğin Derlenmesi NASIL** [kernel-nasil.pdf](#)
Bu belgede, Linux çekirdeğine yama uygulanması ve çekirdeğin derlenmesi anlatılmıştır.
- 9. Knoppix ile Sistem Kurtarma** [rescue-knoppix.pdf](#)
Bu belge; açılmayan bir Linux sistemine, bir KNOPPIX CD'si ile, nasıl ulaşabileceğinizi göstermektedir. Knoppix CD'si ile ayar dosyalarına okuma-yazma izni vermeyi, dosya sistemleri ve bölümler oluşturup onları yönetmeyi ve dosyaları çeşitli aygıtlara kopyalamayı ve ağ üzerinden iletmeyi göreceğiz.
- 10. TimeSys Linux Kurulumu NASIL** [timesys-linux-howto.pdf](#)
Bu belge TimeSys Linux'un masaüstü iş istasyonuna kurulumu için bir başlangıç rehberidir.
- 11. RTLinux Kurulumu NASIL** [RTLlinux-install-howto.pdf](#)

Bu NASIL belgesi Linux çekirdeğinin bir katı–gerçek zamanlı genişletmesi olan RTLinux/Free'nin derlenmesini ve kurulumunu anlatmaktadır. Bu belgenin düz metin sürümü resmi RTLinux/Free dağıtımının bir parçasıdır.

12. RTLinux için Modül Geliştirme NASIL rtlinux-howto.pdf

Bu belgede RTLinux kurulumu ve gerçek zamanlı Linux programlarının NASIL yazılacağı anlatılmaktadır.

II. Güvenlik

İçindekiler

1. **Kullanıcı Kimlik Kanıtlama NASIL** user-auth-howto.pdf
Bu belgede kullanıcı ve grup bilgilerinin nasıl saklandığı, Linux sisteminde (PAM) kullanıcı kimlik kanıtlanmasının nasıl yapıldığı ve nasıl daha güvenli hale getirilebileceği anlatılmaktadır.
2. **Kerberos Altyapısı NASIL** kerberos-howto.pdf
Bu belge GNU/Linux ile kimlik denetiminde kullanılan Kerberos altyapısının tasarımını ve yapılandırılmasını tanımlar. Sunucuların kurulması, Kerberos yazılımı, mevcut sistemin dönüştürülmesi aşamalarını ayrıntılandırır ve sıkça sorulan sorulara yanıt verir.
3. **802.1X Port Tabanlı Kimlik Kanıtlama NASIL** p8021x-howto.pdf
Bu belge arka-uç Kimlik Kanıtlama Sunucusu olarak **FreeRADIUS**^(B495) ile birlikte **Xsupplicant**^(B496) kullanarak **IEEE 802.1X Port Tabanlı Ağ Erişim Denetimi**^(B497)'ni kurmak ve kullanmak için yazılımı ve yordamları tanımlar.
4. **Disk Şifreleme NASIL** sadece HTML
5. **Şifrelenmiş Kök Dosya Sistemi NASIL** encrypted-rootfs-howto.pdf
Bu belgede güçlü bir şifreleme tekniği kullanarak Linux kök dosya sisteminizin şifrelenmesiyle kişisel bilgilerinizin nasıl güvenli hale getirileceğini anlatmaktadır.
6. **Şifreli Geridönüş Aygıtı NASIL** cryptoloop-howto.pdf
Bu belge Cryptoloop işlevi kullanılarak nasıl şifrelenmiş dosya sistemleri oluşturulabileceğini açıklar. Cryptoloop 2.6 çekirdek serisindeki CryptoAPI'nin bir parçasıdır. Bu belge sayesinde çabucak şifreli bir disk bölümüne veya şifrelenmiş dosya sistemi içeren bir dosyaya sahip olabilirsiniz.
7. **Linux'ta GPG Kullanımı** gpg-kullanimi.pdf
Bu belgede kısaca Linux'ta komut satırından GPG kullanımı hakkında bilgi verilmektedir. GPG'nin kullandığı kriptografi algoritmalarından bahsedilmeyecektir. Neden GPG kullanmanız gerektiği, anahtarlara neden ihtiyaç duyduğunuz gibi bilgileri zaten biliyor olduğunuz kabul edilmiştir.
8. **Linux IPCHAINS NASIL** ipchains-nasil.pdf
Linux'un geliştirilmiş güvenlik duvarı yazılımı Ipchains'in NASIL sağlanacağı, kurulacağı ve yapılandırılacağı anlatılıyor, ayrıca kullanımı hakkında biraz fikir verilmeye çalışılıyor.
9. **Iptables'ın Basit Kullanımı** iptables-usage.pdf
Bu belgede, **Iptables 1.2.5**^(B675) parametreleri ve kullanımı anlatılmıştır. Eksik ve yanlışları lev-ent@ankara.edu.tr adresine bildirebilirsiniz.
10. **İleti Özeti NASIL** md.pdf
Bu belgede İleti Özümleme Algoritmaları hakkında hem teorik hem de pratik anlamda kısaca bilgi verilmiştir.

III. Sunucular

İçindekiler

1. **Apache Derleme NASIL** apache-compile-howto.pdf
Bu belge Apache Web sunucusunun mod_perl, mod_dav, mod_auth_ldap, mod_dynvhost, mod_roaming, mod_jserv ve mod_php gibi en önemli modüllerle nasıl derleneceğini tanımlar.
2. **Apache Web Sunucusunda Sanal Adresleme ve Dizin Erişiminin Kısıtlanması NASIL** sanal-adresleme-nasil.pdf
Bu belgede, APACHE web sunucusunda sanal adreslemenin ve htaccess ile izin erişimi kısıtlanmasının NASIL yapılandırılacağı anlatılacaktır.
3. **PHP4'e Java Modül Desteği NASIL** php-java.pdf
PHP'ye belli bir uygulamanın desteğini vermek için, o uygulama için bir modül paketi varsa o paketi derleriz, yoksa PHP'nin bu uygulamaya desteğini sağlamak için PHP'yi yeniden derleriz. Bu belgede aslında, Java özelinde ikinci tür modül desteğinin nasıl verildiği anlatılmaktadır.
4. **MRTG Kurulumu** mrtg.pdf
Multi Router Traffic Grapher, ağ bağlantılarındaki trafik yükünü izlemeye yarayan bir araçtır. Bu belgede, Red Hat Linux işletim sistemi üzerine MRTG kurulumu anlatılacaktır.
5. **MP3 Sunucusu NASIL** mp3-sunucu.pdf
Bu belge, Linux işletim sisteminde AMPLE kullanarak bir mp3 sunucusunun kurulumunu anlatır.
6. **Eposta Alıcısında (MX'te) Spam Engelleme** spam-filtering.pdf
Bu belgede bir Posta Alıcısına, SMTP gelişi sırasında Dolaylı Spama yol açmadan spam ve kötücül yazılımdan kurtulabilme konusunda düşük tesirlilerden üstün tesirliye kadar çeşitli yollar açıklanmış ve Exim üzerinde bunlar gerçekleştirilmiştir. Eğer siz bir son kullanıcı iseniz, yani Evolution, Thunderbird veya KMail gibi bir eposta istemcisi kullanarak sadece eposta okuyan ve spamdandan kurtulmanın yollarını arayan biriyseniz bu belge size göre değildir.
7. **Posta Sunucuları için Spam Önleme Araçları** antispam.pdf
Bu belge; posta sunucuları için istenmeyen e-postaları (spam) engelleme araçlarının kurulumunu, düzenlenmesini ve kullanımını anlatmaktadır. Günümüzde istenmeyen e-postalar birçok kurum için en büyük sorun haline gelmiştir. Bu belge sayesinde tamamen özgür yazılımlar kullanılarak istenmeyen postalardan kurtulabilirsiniz. Bu belgede kullanılan uygulamalar istenmeyen postaları %95 oranında azaltabilmektedir.
8. **Postfix Kurulumu** postfix-kurulum.pdf
Sendmail'in hakim olduğu MTA (Mail Transfer Agent) arenasını benim için kapatan ve kullanırken helal olsun dedirten bu yazılımın yaratıcısı "Wietse Zweitze Venema" arkadaşımıza bir teşekkürle başlayalım yazıya. Eserler sahiplerinin adlarıyla anılmalı, değil mi? :) Kendi kendime neden **postfix**, neden **qmail** değil diye sorarken, **cyrus-imap** ve **postfix** belgesinin yazarında aynı soruyu sorduğunu cevabının ise "ne bileyim daha sempatik galiba" olduğunu gördüm. Evet daha sempatik :), kolay kurulan, sisteme kolay uyarlanan ve sizi üzmeyen bir eposta aktarımcısı. Bu kadar gevezelikten sonra kurulumu başlayalım.
9. **Postfix, RAVantivirüs ve SpamAssassin ile Virüs ve Spam Filtrelemesi** . . . postfix-virus-spam.pdf
Bu NASIL belgesi, hazırladığım daha ayrıntılı bir Postfix NASIL belgesinden çıkarılmıştır. Bu belge sadece çalışan bir Postfix düzenine virüs ve spam filtrelemesinin nasıl ekleneceğini ele almaktadır.

10. QMAIL Kurulumu NASIL qmail-kurulumu-nasil.pdf

Bu belgedeki bilgiler güvenli ve performanlı bir sistem kurmak isteyen sistem yöneticilerine yönelik olacaktır.

11. Majordomo Liste Yöneticisi Kurulumu NASIL majordomo-liste-nasil.pdf

Majordomo internet üzerindeki eposta listelerinin idaresinde görev alan bir programdır.

IV. Ağ Uygulamaları

İçindekiler

1. **Linux Kümeleme NASIL** cluster-howto.pdf
Bu belge, yüksek performanslı hesaplama için Linux Kümeleme'nin nasıl kurulacağı ve araştırmalarda nelere ihtiyaç duyulacağı hakkındadır.
2. **Beowulf NASIL** beowulf-howto.pdf
Bu belge Beowulf Kümesi kurmanın yollarını adım adım anlatır. Red Hat ve LAM için özel belgedir.
3. **BIND 8 ile DNS NASIL** bind-ile-dns-howto.pdf
Bu belgede DNS hakkında bir ön bilgi verilmiş ve Internet'e bağlı bir DNS sunucusunun BIND 8 ile nasıl yapılandırılacağı ve sorgulanacağı örneklenerek anlatılmıştır.
4. **djbDNS Kurulumu NASIL** djbdns-kurulumu-nasil.pdf
Bu belgede şu an Unix dünyasında bulunan en güvenli dns sunucusu olan djbDNS ve kurulumu anlatılacaktır.
5. **Kiralık Hat-Mini NASIL** leased-line-howto.pdf
Modem ve pppd'nizin ikili bükülü kiralık hattı kullanmak üzere yapılandırılması.
6. **Linux Gezici IPv6 NASIL** mobil-ipv6-howto.pdf
Bu belge Linux için gezici IPv6 ayarlanması ve kullanılması ile ilgili yazılımları ve işlemleri anlatmaktadır.
7. **Linux İyileştirilmiş Bağ Durumu Yönlendirme Protokolü (OLSR) IPv6 NASIL** olsr-ipv6-howto.pdf
Bu belge, Linux için İyileştirilmiş Bağ Durumu Yönlendirme Protokolünü (OLSR)^(B1344) kurmak ve kullanmak için yazılımı ve prosedürleri tanımlar. OLSR, Gezici Amaca-Yönelik Ağlar (MANET^(B1345)) ("spontane ağ" da denir) için bir yönlendirme protokolü olarak kullanılır.
8. **Linux IPv6 NASIL** ipv6-howto.pdf
Linux IPv6 NASIL belgesinin amacı Linux işletim sisteminde IPv6 hakkındaki temel ve ileri düzey sorulara yanıt vermektir. Bu belge Linux işletim sisteminde IPv6 uygulamalarının kurulum, yapılandırma ve kullanımı ile ilgili yeterli bilgiyi sağlamaktadır.
9. **IPX NASIL** ipx-nasil.pdf
Bu belgede, IPX protokolünü destekleyen Linux çekirdekleri için çeşitli uygulamaları nasıl elde edeceğinizi ve bunları nasıl yapılandıracağınız açıklanmaya çalışılacaktır.
10. **Iptables ile Yönlendirme** iptables-yonlendirme.pdf
Linux dağıtımınızla birlikte **iptables** paketinin gelmeme ihtimali biraz zor. Birçok çekirdek ön tanımlı olarak aşağıdaki işlemleri kabul edeceğinden, ayrıca bu seçeneklerden bahsedilmeyecek. Kısa, açıklayıcı ayrıntılara girmeden aşağıda bu paket ile nasıl yerel ağdaki bilgisayarlar internete çıkarılır anlatmaya çalıştım. Birilerine yardımcı olabilecekse bu belge ne mutlu.
11. **Linux Advanced Routing & Traffic Control HOWTO** lartc.pdf
A very hands-on approach to **iproute2**, traffic shaping and a bit of **netfilter**.
12. **Kablonet, Linux ve IP-Maskeleye NASIL** kablonet-nasil.pdf
Bu belgede, çevirmeli telefon hattı üzerinden çalışmakta olan IP-maskeleye sisteminin, Kablo-TV hattı üzerinden nasıl erişime geçirildiği anlatılmaktadır.

13. Linux ve GPRS linux-gprs-nasil.pdf

Bu belge, Linux işletim sisteminde GPRS (General Packet Radio Service) teknolojisini kullanarak Internet'e bağlanmayı anlatır.

14. Internet'e Bağlanırken Gerekenler: Firewall ve Proxy proxy-fw.pdf

Bir kaç saatlik bir çalışma ile ufak bir makina üzerine bir güvenlik duvarı kurabilirsiniz. Güvenlik duvarları salt dış saldırılara karşı sisteminizi korumakla kalmaz, performans artırıcı ve izin politikası uygulayıcı amaçlar için de kullanılırlar.

15. IP Karalistesi NASIL karaliste-nasil.pdf

Bu belge, kendi yerelinizde bir karaliste oluşturma yöntemlerini açıklar. Karaliste yazılımının kurulması (*rbldnsd*), normal DNS ile bütünleştirilmesi (*bind9*), Internet'te mevcut olan çeşitli karalistelerin sizin yerelinizde, sizin kullanımınız için yansınması, kendi oluşturduğunuz bir karalistenin sizin yerelinizde kullanıma açılması ve otomatik karaliste oluşumlarına örnek olarak benim yerel ağıma izinsiz portlardan ulaşmaya çalışan Türk dinamik IP kullanıcılarının karalistesinin hazırlanmasını ele alır. Eğer herhangi bir sebepten dolayı bu karalisteyi elde etmek ister iseniz, güncel sürümünü

16. WindowsPDC 2 SAMBA pdc-2-samba-nasil.pdf

Bu belgede w2k PDC'den SAMBA kullanarak nasıl kurtulacağınız anlatılmaktadır.

17. Linux üzerinde Windows NT kullanıcıları nt-users.pdf

Çoğu şirkette halen kullanımda olan bir Windows ağı ve bu ağ (Domain) üzerinde tanımlanmış olan kullanıcılar mevcuttur. Bu yazıda, bu kullanıcı bilgisini Linux üzerinde nasıl kullanabileceğimizi göreceğiz.

18. Debian ve Windows Paylaşımli Yazdırma Nasıl linux_windows_printing.pdf

19. Windows Ağında Linux Terminalleri windows-ve-linux.pdf

Bu belge asıl olarak, güncelliğini yitirmiş bilgisayarlarla kurulmuş ve ancak W98'lerin çalışabildiği bir ağdaki bilgisayarların, ağa sunucu olarak hızlı bir makina eklenmesi ve buna Linux kurulması ile nasıl hızlı bilgisayarlara dönüştürülebileceğinden bahsedilmiştir.

20. GDM ile X Terminali NASIL gdm-terminal.pdf

Bu belgede GDM yardımıyla eski, bir işe yaramaz denilen makinaların hızlı bir sunucudaki XFree86'yı kullandığında nasıl işe yarayacağı yap-işlet modeliyle anlatılmıştır. Daha iyisini yapmak, iyinin de iyisi mümkün.

21. XDM Terminal xdm-terminal-nasil.pdf

Bu belgede XDM yardımıyla sunucudaki XFree86'nın ağdaki diğer makinalar tarafından nasıl kullanılacağı kısaca anlatılmıştır.

V. Uygulamalar/Masaüstü/Çoklu Ortam

İçindekiler

1. **Linux'da Astronomi NASIL** astronomy-howto.pdf
Bu belge Astronomi biliminde faydalanılan Linux çözümleri ile ilgili ipuçlarını ve kaynakları içerir.
2. **Linux Tıp NASIL** medicine-howto.pdf
Linux Tıp NASIL belgesi, size, ilgili kısımlar hakkında varolan önemli siteleri ve uygun kaynakları ve iyi yerleştirilmiş birkaç e-posta listesini sunan hoş bir belgedir.
3. **Faks Yazıcı NASIL** fax-printer.pdf
Bu belgede efax kullanılarak kelime işlemci uygulamalarından bir faksın bir yazıcıya gönderilir gibi gönderilebilmesi için, kullandığım Debian üzerinde hangi işlemleri yaptığımı anlattım. Yapılandırma kişisel faks kullanımına yöneliktir.
4. **Fedora Çoklu Ortam Kurulumu NASIL** fedora-multimedia-howto.pdf
Fedora Core altında normal paket yönetim araçlarınızı kullanarak değişik çeşitlilikteki sınırlı çoklu ortam uygulamaları (AVI, Flash, Java, MP3, MPEG, QuickTime, RealMedia, Windows Media) için gerekli programları nasıl temin edeceğinizi anlatılmıştır. Firefox eklentileri için de açıklamalar vardır. Ayrıca hem 32 bit hem de 64 bitlik mimariler için bilgileri de içermektedir.
5. **FluxBox Kurulumu ve Kullanımı** fluxbox-kurulum.pdf
FluxBox, BlackBox kaynak koduna dayanılarak geliştirilmiş bir X Pencere yöneticisidir. Belgede kurulum ve kullanım ipuçlarına değinilmiştir.
6. **Hylafax Sunucu ve İstemci Kurulumu NASIL** hylafax-kurulumu-NASIL.pdf
7. **NVIDIA 1.0-4191 Kurulumu** nvidia-kurulum.pdf
Bu belge sadece NVIDIA 1.0-4191 sürümü içindir. Diğer sürümler için de ön bilgi vermesi amacı ile yardımcı olabilir.
8. **Procmail ile Eposta Filtreleme NASIL** procmail-nasil.pdf
Procmail, sisteminize gelen iletilerin sizin belirlemiş olduğunuz kurallar çerçevesinde seçilmesini, düzenlenmesini ve istenirse süzülerek yok edilmesini sağlayabilen bir programdır. Örneğin konu kısmında "I love you" yazan bir iletinin sisteminizde hiçbir kullanıcının eline geçmeden /dev/null dizininin uçsuz bucaksız enginliğinde kaybolmasını istiyorsanız bu programı kullanabilirsiniz.
9. **Kesin Tarih ve Zaman Yönetimi** time-precision-howto.pdf
Eğer bilgisayarımız diğer bilgisayarlarla (ya da saat kullanan başka aygıtlarla) iletişim kuruyorsa saatin dakikliği kritik önemdedir. Bu belgede bunun nasıl sağlanacağı anlatılmıştır.
10. **TrueType Fontların XFree86 4.x ile Kullanımı mini-NASIL** tt-xfree86-howto.pdf
Bu mini-NASIL belgesi TrueType (*.ttf) fontların XFree86 4.x ile nasıl kullanılacağını anlatır.
11. **Linux Quake Nasıl** quake-howto.pdf
Bu belge, GLQuake'in QuakeWorld , Quake II, III ve IV hakkında bazı bilgiler içeren güncel sürümüdür.

VI. Yazılım Geliştirme

İçindekiler

1. **Nasıl Açık Kaynak Kod Yazılımcısı Olunur?** acik-kod-yazilimcisi.pdf
Bu yazının amacı çeşitli programlama tekniklerini anlatmak değil, genelde başlangıçta göz ardı edilip daha sonra hayal kırıklıklarına ve hatta projenin başarısızlığına yol açan çeşitli faktörleri sıralamaktır.
2. **CVS ile Açık Kod Yazılım Geliştirme** cvs-acikkod-nasil.pdf
CVS (Concurrent Versions System), sürüm kontrol sistemidir. Bir projenin gelişim tarihçesini otomatik olarak tutar. Bu belge, CVS ile hiç tanışmamış olanlar için başlangıç niteliğinde hazırlanmıştır.
3. **Debian İkilik Paketlerini Oluşturma Nasıl** dpkg-deb-nasil.pdf
Bu küçük NASIL belgesi, temel özelliklere sahip bir Debian .deb paketinin nasıl yapılacağını gösterir.
4. **C++ dlopen mini NASIL** c-dlopen-mini-howto.pdf
C++'da `dlopen` API kullanarak işlevler ve sınıflar çalışma anında nasıl yüklenir.
5. **GNU C Derleyicisi Kullanımı** gcc-baslangic.pdf
Bu belgede sadece GNU C Derleyicisinin kullanımı, o da başlangıç seviyesinde ele alınmıştır.
6. **GNU Debugger Kullanımı** gdb-NASIL.pdf
Uygulamalarımızı geliştirme sırasında gerek sistemden olsun gerek yazılımcı tarafından olsun gelen bir takım sinyaller veya kesmeler veya hatalar yüzünden uygulamamızın çalışmasında kesilmeler olabilir. Bu gibi durumları çoğu zaman tahmin edebiliyor olmak yeterli olmayabilir. Bu gibi durumlarda en büyük yardımcımız gdb olacaktır.
7. **GNU Paket Yapılandırma Sistemi** makefile-nasil.pdf
Bu belge *NIX sistemler üzerinde uygulama geliştiren, geliştirmek isteyenlere yardımcı olabilmek amacıyla hazırlanmıştır. Belge kapsamında `Makefile` dosyalarının nasıl hazırlanabileceği, büyük projeler için birden fazla `Makefile` dosyası yazma/yazmama, bunun yerine `autoconf` ve `automake` kullanarak `Makefile` dosyalarının otomatik üretilmesi, `autoconf`'un özelliklerini kullanarak taşınabilir kod geliştirme gibi konular üzerinde durulacaktır.
8. **Linux Makina Dili NASIL** assembly-howto.pdf
Bu, Linux Sembolik Makina Dili NASIL, sürüm 0.6g belgesidir. Bu belge *özgür* programlama araçları kullanarak, genelde IA-32 (i386) platformunda, Linux işletim sistemi için veya Linux işletim sistemi kaynaklı, sembolik makina dilinde nasıl programlama yapılacağını anlatmaktadır. İçerik diğer yazılım veya donanıma uygulanamayabilir.
9. **Linux ile Sembolik Makina Dili Kullanımı** asm-syntax.pdf
Bu belgede Linux altında sembolik makina dili kullanımını anlatılacaktır. Intel ve AT&T sözdizimi arasında bir karşılaştırma, sistem çağrılarını kullanım yolları ve GCC ile satırıçi sembolik makina diline giriş bilgileri bu belgeye dahil edilen konulardır.
10. **Linux için Satırıçi Sembolik Makina Dili (Inline Assembly)** linux-inline-assembly.pdf
Bharata B. Rao Linux platformunda x86 için Sembolik Makina Dilinin (Assembly) genel kullanımı ve yapısı hakkındaki bu rehberinde Satırıçi Sembolik Makina Dilinin (Inline Assembly) temelini ve çeşitli kullanımını kapsıyor, bazı temel Satırıçi Sembolik Makina Dili kod örnekleri veriyor ve Linux çekirdeğindeki bazı Satırıçi Sembolik Makina Dili kodları açıklıyor.
11. **Debian Paket Bakımcılarının Kılavuzu** maint-guide-tr.pdf

Bu belgede ortalama Debian kullanıcıları ve ayrıntılı tarif isteyen geliştiriciler için bir Debian paketinin nasıl hazırlanacağı açıklanmaya çalışılmıştır.

12. NCURSES ile Yazılım Geliştirme NASIL ncurses-howto.pdf

Bu belge ncurses ve kardeş kütüphaneleriyle yazılım geliştirmek için "Herşey Dahil" bir kılavuz olmayı hedeflemektedir. Basit bir "Merhaba Dünya" programından başlayıp daha karmaşık yapılara doğru giden bir anlatım kullandık. Ncurses ile ilgili herhangi bir ön deneyim gerekli değildir.

13. Ncurses'a Giriş ncurses.pdf

ncurses metin tabanlı uçbirimler için pencereler oluşturma ve kullanmaya, ekranı farklı renklerde boyamaya ve işlev tuşlarını kullanmaya imkan veren bir kütüphanedir.

14. 30 Dakikada OpenGL'e Giriş opengl-giris.pdf

Bu belge OpenGL'i tanıtmak amacıyla hazırlanmıştır. OpenGL'i duymuş ama bu konuda bir fikri olmayanlara bilgi vermek amacındadır.

15. Subversion Kurulum ve Kullanımı svn-nasil.pdf

Bu belgenin hazırlanma aşamasında "Subversion Manuel"i esas alınmıştır. <http://svnbook.red-bean.com/> adresinden İngilizce olan orjinal ve daha kapsamlı belgeye erişilebilir. Subversion'un anasayfası <http://subversion.tigris.org>'dur. Bu belgede sadece Subversion Sürüm Denetim Sisteminin kurulumu ve kullanımı, şimdilik başlangıç seviyesinde ele alınmıştır. Zamanla yeni eklentiler ve düzenlemeler yapılacaktır.

16. Web Sitesi Düzenlemesi ve Tasarımı sadece HTML

VII. Donanım

İçindekiler

1. **Linux'da CD Yazımı** cd-yazimi.pdf
Bu kısa belgede, Linux bir makine üzerindeki CD-Yazar ile, Veri ve Müzik CD'lerinin kolaylıkla hazırlanabilmesi için çeşitli kaynaklardan ve deneyimlerden derlenmiş bilgiler anlatılmıştır.
2. **Compaq T1500 Linux NASIL** compaq-t1500.pdf
Bu belgede Compaq T1500'ü hem doğal dosya sistemi ile hem de genel Linux kurulumu ile ağdan açmak için gereken yordamlar ve araçlar anlatılmıştır.
3. **Debian Jigdo küçük-NASIL** debian-jigdo.pdf
Debian ISO'larını indirmek her zaman zahmetli, yavaş ve alabildiğine verimsiz bir işlem olmuştur. Jigdo, Debian ISO'larını kolay, hızlı ve oldukça verimli bir şekilde elde etmek için yeni bir araçtır. Bu NASIL belgesi jigdo'yu neden kullanmanız gerektiğini, biraz nasıl çalıştığını, biraz da Debian ISO'larını nasıl indirip güncelleyeceğinizi açıklamaktadır.
4. **Linux Dokunmatik Ekran NASIL** touch-screen-howto.pdf
Bu belgede bir dokunmatik ekranın XFree86 altında nasıl kurulacağı anlatılmaktadır. Yazarın sadece EloTouch(R) ve MicroTouch(R) marka aygıtlarla tecrübesi olduğundan bu NASIL belgesi çoğunlukla bu aygıtlara özel olacaktır. Belgede verilen örnekler aygıtların seri porttan yani `/dev/ttyS0` veya `/dev/ttyS1`'den bağlandığını kabul edecektir. (USB aygıtlar hakkında bilgi verebilerseniz memnun olurum!)
5. **Kahve Yapmak Nasıl** kahve-nasil.pdf
Bir yazılım hakkında en çok hatırlanan yorumlardan biri de kodun şu veya bu parçasının kahve yapip yapamadığıdır. Kahve petrolden sonra ikinci sırayı almış tüm dünyaya mal olmuş bir maddedir. LINUX kahve yapar ve gerçekten de kahvenin güzel bir tadı vardır!
6. **Linux Disk Bölümleme NASIL** partition-howto.pdf
Bu küçük Linux NASIL belgesi, IDE ve SCSI disklerde bölümlemenin nasıl planlandığını ve yapıldığını öğretmektedir. Bölümleme terimlerini irdelemekte, büyüklük ve yer konularını ele almaktadır. Bölümleme tabloları oluştururken ve kurtarıırken fdisk bölümleme uygulamasının kullanımı da ele alınmıştır.
7. **Disk Bölümü Kurtarmak NASIL** partition-rescue.pdf
Hayııı! Sabit diskim boş! Linux'um gitmiş! Böyle bir sorunla karşılaştıysanız veya karşılaşmaktan korkuyorsanız bu belgeyi okuyun...
8. **Bir Mustek Tarayıcısının Sisteme Tanıtılması** tarayici-nasil.pdf
Bu belgede sisteme tanıtılmasında zorluk bulunan paralel portu kullanan tarayıcılardan **Mustek 600CP** ile USB portu kullanan **Mustek 1200UB** aygıtının sisteme tanıtılması anlatılacaktır.
9. **USB ADSL Modem Kurulumu** usb-adsl.pdf
Bu belge USB porta bağlanan ADSL modemlerin Linux altında kullanılması hakkında bilgi içerir. Şimdilik, sadece Conexant çipsetli modemleri kapsıyor.
10. **Linux Uydu Yayınları NASIL** skystar2.pdf
Linux üzerinde skystar2 DVB kartı ile uydu yayınlarının nasıl izleneceğini anlatan bir NASIL belgesi hazırlamaya çalıştım. Belki birilerinin daha işine yarar.
11. **VRAM Depo Aygıtı NASIL** vram-howto.pdf
GFX kartınızdaki belleği farklı bir yoldan nasıl kullanabilirsiniz?

VIII. Felsefe, Tarih ve Genel Kültür

Özet

Bu oylum, diğer kitapların kapsamına girmeyen, Unix/Linux'un geçmişi, felsefesi, bir işletim sisteminin çevresinde gelişebilen kültürü konu alan makalelerde dahil olmak üzere faydalı olabilecek her türlü belgeye yer vermek amacıyla oluşturulmuştur.

İçindekiler

1. **GNU KISITLI GENEL KAMU LİSANSI (LGPL)** lgpl.pdf
2. **GNU Genel Kamu Lisansı (GPL)** gpl.pdf
3. **Doğru Düzgün Soru Sormanın Yolları** smart-questions.pdf
 Üstatların^(B3260) dünyasında, sormuş olduğunuz teknik sorulara aldığınız cevaplar, cevap verilirken karşılaşılan zorluğa bağlı olduğu kadar sizin soruyu nasıl sorduğunuza da bağlıdır. Bu kılavuz size tatmin edici bir cevap alabilmeniz için nasıl soru sormanız gerektiğini öğretecektir.
4. **Nasıl Hacker Olunur?** hacker-howto.pdf
 Argo Dosyası^(B3297)'nin (Jargon File) düzeltmeni ve tanınmış benzer birkaç belgenin de yazarı olarak, heyecanlı bilgisayar ağı acemilerinden "iyi bir üstat ("hacker") olmayı nasıl öğrenirim?" şeklinde sorular içeren e-postalar alıyorum. Bu önemli soruya cevaben çok az sayıda SSS ve web belgesi bulunmaktadır. İşte benimki de bu.
5. **Hacker'lığın Kısa Tarihçesi** hacker-history.pdf
 Hacker kültürünün kaynaklarını, tarih öncesi devirlerde Gerçek Programcılar zamanını, MIT AI Lab'in görkemli günlerini ve ilk ARPANET'in nasıl ilk "ağ milleti"ni doğurduğunu inceliyorum. Kasırga bulutları Jüpiter'i kapatıyor. Unix'in doğuşu ve zaman içerisinde durağanlaşıp hantallaşmasını, Finlandiya'dan gelen yeni umudu ve 'son gerçek hacker'ın yeni neslin aile büyüğü oluş sürecini anlatıyorum. Hacker kültürünün, kamu bilincinin uçlarından bugünkü şöhretine, Linux ve Internet'in yaygınlaşması ile gelişini kısaca özetliyorum.
6. **Noosferi İskana Açmak** homesteading.pdf
 Hackerların gerçek hayatta davranışlarıyla, açık kaynak kod lisansları tarafından tanımlanan 'resmi' ideoloji arasında çelişkiler gözlemledikten sonra açık kaynak kodlu yazılımların sahiplik ve kontrolünü belirleyen gerçek gelenekleri inceliyorum. Bu geleneklerin Locke'nin toprak iskanı teorisiyle benzeşen bir mülkiyet hakları teorisine dayandıklarını gösteriyorum. Bu çıkarımı, hacker kültürünü, üyelerin zaman, enerji ve yaratıcılıklarını vererek prestij elde ettiği bir "hediye kültürü"ne benzeten analize bağlıyorum. Son olarak bu analizin sorun çözümü açısından ne manaya geldiğini inceliyor ve bazı çıkarımlarda bulunuyorum.
7. **Linux'a Muhafazakar Bir Adım Atmak** muhafazakar.pdf
 Linux, özellikle de Red Hat Linux'da muhafazakar bir kullanıcı için tavsiyeler.
8. **Bilgisayarınıza Güvenebilir Misiniz?** bilgisayarınıza-guvenebilir-misiniz.pdf
9. **Yazılımın Neden Sahibi Olmamalıdır?** neden-ozgur.pdf
10. **Özgür Yazılım, Özgür Türkiye** ozguryazilim.pdf
 Özgür yazılım kavramına ve bize neler getirebileceğine kısa bir göz atmaya çalışacağız.

11. Kadınları Linux Kullanmaya NASIL Teşvik Edersiniz encourage-women-howto.pdf

Bu makalede, Linux toplumunda, kadınlara yönelik bazı önyargılar ve zorluklar açıklanmış ve bu zorlukları belirlerken kadınları ortaklığa teşvik etmek için muhtelif stratejiler incelenmiştir.

12. Etkinlik NASIL event-howto.pdf

Bu belge, her tür Linux etkinliğinde nasıl daha iyi sunumlar yaratabileceğinizi göstermek için hazırlanmıştır.

13. Linux Okuma Listesi NASIL reading-list.pdf

Bu döküman, Unix'i (özellikle Linux) baştan sona öğrenmek isteyen birine yararlı olabileceğini düşündüğüm kitapları listeler.

14. Linux Kurulum Şenliği NASIL installfest-howto.pdf

Bu belge başarılı bir Kurulum Şenliği düzenleyebilmeniz için bazı yönergeler sunmaktadır.

15. Linux Kullanıcıları Grubu NASIL user-group-howto.pdf

Linux Kullanıcı Grubu NASIL, bir Linux Kullanıcı Grubu kurma, idame etme ve büyütme rehberidir. Kendall Clark ve Rick Moen tarafından beraberce yazılmıştır (şu an Rick Moen tarafından sürdürülmektedir).

16. Çevrim İçi Sorun Çözme Kaynakları NASIL online-troubleshooting-howto.pdf

Linux ile ilgili bir sorunun çözümü genelde zor bir iş olarak algılanır. Fakat, çoğu zaman çözüm İnternette bir kaç tık uzağınızdadır. Bu belge kullanıcıları Linux ile ilgili sorunlarına çözümüne faydalı olacak İnternet üzerindeki geniş miktardaki kaynaklara yönlendirecektir.

17. Linux Taraftarlığı – NASIL linux-advocacy.pdf

Bu belge, Linux camiasının; Linux kullanımını nasıl etkili bir şekilde savunabileceğini açıklar.

Notlar

- a) Belge içinde dipnotlar ve dış bağlantılar varsa, bunlarla ilgili bilgiler buldukları sayfanın sonunda dipnot olarak verilmeyip, hepsi toplu olarak burada listelenmiş olacaktır.
- b) Konsol görüntüsünü temsil eden sarı zeminli alanlarda metin genişliğine sığmayan satırların sığmayan kısmı `▸` karakteri kullanılarak bir alt satıra indirilmiştir. Sarı zeminli alanlarda `▸` karakteri ile başlayan satırlar bir önceki satırın devamı olarak ele alınmalıdır.

Bu dosya (howtos.pdf), belgenin XML biçiminin T_EXLive ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

28 Şubat 2007